Alba Sabaté narra un viatge al passat ambientat a Girona

L'escriptora torna a la ciutat de la seva joventut amb ‘L'hotel blanc de la platja', la novel·la que va ser finalista del Bertrana
Relat d'una reconciliació, és també una reflexió subtil sobre el temps

Alba Sabaté viu al Prat de Llobregat, on és catedràtica d'institut, però no ha perdut els vincles amb Girona Foto: MANEL LLADÓ.

En un moment de la conversa, Alba Sabaté (Manresa, 1962) deixa caure, quasi sense voler, que el tema de L'hotel blanc de la platja (Columna), la novel·la amb què va quedar finalista el 2015 del premi Bertrana, és “el retrobament amb el pare”, però escoltant-la i, sobretot, llegint-la, més aviat sembla que tracta del temps, i més exactament del temps com passa, aquell deixant de vida que transcorre en to menor, sense subratllats ni música de fons. Per a Virgínia, la protagonista del seu llibre, ha adquirit una tal lentitud, que de fet ja només pot recular i, en tot cas, agafar impuls des d'aquest recés. “Passa, això, quan et fas gran, com si prenguessis consciència que has arribat a un punt de no retorn, i ja només veus el temps al davant, les cicatrius que no marxen, i la mort, la teva, però també la dels que t'estimes i, encara més, la dels que t'estimen.” Si tens fills, afegeix, encara és més intens: “L'amor dels pares pels fills és el més net de tots.”

Virgínia ha passat ja la ratlla dels cinquanta, fa un any que es va separar i, quan està aprenent a reconèixer-se sense el pit que li han hagut d'extirpar, rep la notícia de la mort del pare, de qui s'havia distanciat. Resumit així, qualsevol diria que més que cap a un hotel de platja, els personatges viatgen cap a una vall de llàgrimes, i seria tan poc prometedor (i tan poc exacte) com la immensa majoria d'arguments narrats en cru, és a dir, com si poguessin existir fora del llenguatge. “Un llibre no és una trama, sinó una successió de paraules”, assegura l'escriptora fent seva la concloent declaració de Mercè Rodoreda. Autora també de Paradisos d'aigua (2012) i d'Aniversari (Premi Vayreda 2013), Sabaté es declara fanàtica del text en si mateix, que compara amb un teixit: “La història és poc important, el que compta és que cada frase tingui la llargada adequada, que l'escriptura flueixi, que tot prengui una música, sigui sincopada, com en Beckett, o pacient, com en Proust”. En canvi, defuig absolutament la “tonalitat poètica”, diu amb angúnia, “aquella mena de prosa orquestrada a propòsit per fer plorar”.

Sinceritat i ficcióA través de Virgínia, aquesta dona partida que vagament espera recompondre's en contacte amb el paisatge de la infància, Alba Sabaté narra més aviat una història de regeneració que, no pas per casualitat, té com a escenari els carrers de Girona i la platja d'Empúries, “el paradís perdut” del personatge i en part, també, de la mateixa autora. Alba Sabaté va néixer a Manresa, però a penes hi va passar quatre mesos, el temps que va tardar la família a traslladar-se a Girona per la feina del pare. Va estudiar a les Dominiques i a l'institut de Salt, i als 25 anys, acabada la carrera de filologia a l'antic Col·legi Universitari, va obtenir plaça en un institut del Prat de Llobregat, on ha fet arrels. Ara ja només torna a Girona per visitar la mare, al barri de Sant Narcís. “Ens fem grans i mai no acabem de desfer-nos de la casa on hem viscut de petits”, diu la narradora del llibre. Però qualsevol similitud amb la ficció acaba aquí: “Ara es porta molt la novel·la autobiogràfica, però sóc massa pudorosa per agafar aquest camí. De mi puc decidir fins a on m'ensenyo, però i els altres? Una obra literària està obligada a semblar sincera, però no a ser-ho.”

La ficció, en canvi, permet entrar en la vida pròpia i la dels altres “sense culpa”, amb una “mirada expectant i neta”. Potser per això Virgínia és llibretera de professió i recorre tan sovint a les lectures, com miralls de la pròpia experiència, a través de les quals Sabaté assegura que “s'eixampla la vida”. És una mirada que la protagonista busca també a través de les fotografies del seu cos mutilat, que la capaciten per adonar-se, per exemple, que Empúries és “un jaciment sense estàtues de dones”. “El pit extirpat és una forma brutal de fer front al pas del temps, d'adonar-te que ja no ets com eres. Ens construïm segons la mirada dels altres, i fer-se fotografies és en certa manera assumir aquesta mirada des de fora, per poder-te reconèixer.” El retrobament amb un amor de joventut ajudarà a prendre aquesta distància, per retrobar-se en “aquell moment en què tot estava encara per fer i no tenies res a perdre”. Buscar el pare forma part d'aquest procés de reconciliació amb si mateixa: “La vida és així, d'un to baix. Potser no fem altra cosa que estar tancats a casa, sols, pensant. M'agrada escriure sobre això: la vida com flueix.”

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 24-06-2016 Pàgina 29

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/979830-alba-sabate-narra-un-viatge-al-passat-ambientat-a-girona.html